

Infektioidentorjunnan huomioiminen HUS Sairaalakoira-toiminnassa

Tämä ohje ottaa infektioidentorjunnan näkökulmasta kantaa asiakkaan hoitoon ja kuntoukseen liittyvään koira-avusteiseen työskentelyyn, HUS Sairaalakoiratoimintaan.

On tärkeää ymmärtää, että koira kolonisoituu helposti mahdollisilla sairaalatiiloissa olevilla mikrobilääkkeille vastustuskykyisillä bakteereilla ja saattaa levittää niitä sekä sairaalassa että omistajan kotiin. Lisäksi erityisesti koiran suussa on lukuisia potentiaalisia infektioiden aiheuttajamikrobeja, jotka koiran nuollessa päätyvät potilaan iholle.

Tämän vuoksi koira ei saa viedä yksikköön, joissa hoidetaan akuutisti somaattisesti sairaita potilaita. Koiran liikkuminen sairaalan tiloissa tulee minimoida.

Suunniteltaessa sairaalakoiratoimintaa uudessa yksikössä tulee olla yhteydessä Infektioidentorjuntayksikköön. Toiminnan käynnistyttyä yksikössä tulee seurata ja dokumentoida sekä toiminnan hyötyjä että mahdollisia haittoja.

Sairaalakoiratoimintaan sopiva potilas

- käsien iho on terve ja ehjä
- verisuonikanyyli ensisijaisesti muualla kuin kämmenselässä
- mahdolliset haavat, katetrit, kipsit ja verisuonikanyylit on peitetty huolellisesti
- tapaamisen ajaksi käsien vierasesineet on otettu pois (kello, sormukset, käsikorut)
- kädet desinfioidaan ennen tarkoitukseen varattuun tilaan tulemistä
- koiratapaamisen jälkeen kädet pestään: vesi-saippuapesu + käsihuuhe
- tapaamisessa potilaalla on päällä esimerkiksi aamutakki, joka suojaa alla olevaa vaateetusta. Aamutakki vaihdetaan osastolle palatessa puhtaaseen.
- ei saa olla potilas, jota hoidetaan kosketus-, pisara- tai ilmavarotoimin eikä tunnettu resistentin mikrobin kantaja

Jos sairaalakoiratoimintaa suunnitellaan potilasryhmälle, jolla on tuore leikkaushaava ja haavan sulkumateriaalia ei ole vielä poistettu tai sulkumateriaalin poistosta on alle 24 h (esim. lapset), tulee jo toimintaa suunnitellessa konsultoida Infektioidentorjuntayksikköä.

Potilaat, jotka eivät sovi sairaalakoiratoimintaan:

- vauvat
- potilasryhmät, joilla alentunut vastustuskyky (esim. elinsiirtopotilaat, sytostaattihoitoa saavat)
- **potilaat, joilla on erittäviä haavoja, tulehduksen merkkejä haavoissa tai haavoja alueilla, joita ei voi peittää vaatteilla**

Sairaalakoiratoimintaan sopiva tila

- tulee olla tähän tarkoitukseen varattu tila tai tapaaminen sovitaan ulos
- ei saa sijaita vuodeosastolla, jossa hoidetaan somaattisesti akuutisti sairaita
- sijaitsee mahdollisimman lähellä sairaalan sisäänkäyntiä
- tilaan on etukäteen sovittu kulkureitti
- tilavarauksessa otetaan huomioon siivoukseen tarvittava aika (siivous toteutetaan heti vierailun päätteeksi)
- tilan sisustus on pelkistetty, helposti puhdistettava (ei esim. kangaspäällysteisiä tuoleja), irtotavarat minimiin
- tilassa on vesipiste käsienvesin varten ja käsiendesinfektioainetta saatavilla

Koiran ohjaaja

- jos ei kuulu henkilökuntaan, erillinen ”Vapaaehtoisena HUS:ssa”-kurssi käyty (perushygienia-asiat hallussa)
- jos kuuluu henkilökuntaan, työvaatteet tulee vaihtaa koiratapaamisen jälkeen ennen muiden potilaiden hoitoon osallistumista
- noudattaa hyvää käsihygieniaa (käsihuuhde) ennen ja jälkeen tapaamistilaan tulon
- tuntee ohjeen eritetahradesinfektioista
- työskentely tapahtuu siinä yksikössä ja sen asiakasryhmän kanssa, jossa työntekijä muutenkin työskentelee. Koiran tapaamista potilaista tulee pitää kirjaa, jotta jälkeenpäin voidaan esimerkiksi resistentin mikrobin epidemian yhteydessä selvittää myös mahdollinen koiraan liittyvä tartuntareitti.

Koira

- on terve ja ulkoisesti siisti (ei haavoja/haavaumia, ei infektiopäilyä, ei juoksuaikaa, ei esimerkiksi rähmiviä silmiä)
- ei saa nuolla potilaan kasvoja/haavoja/haavaumia
- kaulapanta ja hihna ovat ehjät ja puhtaat. Koiran omistaja (vapaaehtoinen) puhdistaa (pyyhkii) kaulapannan ja hihnan ennen sairaalaan tuloa
- työtehtävään liittyvä asu (liivi/kaulahuivi) on puhdas

Muutoshistoria

20.11.2024	Tämä ohje korvaa samasta asiasta tehdyn lausunnon (12.12.2017)
------------	--

27.5.2025

- Tämä ohje korvaa 20.11.2024 julkaistun ohjeen
- Ohjetta tarkennettu, muutokset punaisella